Cronica dramatică

Turneul Teatrului Național din Timișoara

Spectacole de buzunar

Printre ultimele întâmplări notabile ale stagiunii recent încheiate s-a numărat și turneul bucureștean al Teatrului Național din Timișoara, cu trei spectacole. Organizată cam în pripă, cu inconvenientele ce decurg din acest lucru, reclamă insuficientă, absența unor materiale publicitare, înlăzierea cu aproape trei sferturi de oră a unuia dintre reprezentații etc., vizita în Capitală a izbutit totuși să le dea celor interesați o imagine fie și parțială, a preocupărilor artistice ale unuia dintre cele patru Teatre Naționale din țară, și anume, cel mai depărtat de centru.

Dintre cele trei spectacole oferite, l-am pierdut, din păcate, pe primul: „Și cu violoncelul ce facem?” de Matei Vișniec, regizat de Vasile Nedelcu și jucat de actori bucureșteni – pentru că am aflat prea târziu de sosirea lor.

Am ajuns, în schimb, prea devreme și prea devreme fiindcă, așa cum ziceam, spectacolul a început binișor peste ora anunțată – la cea-de-a doua reprezentație: „Anne Frank” adaptare de Liana Ceterchi după jurnalul celebru în toată lumea. Amplasarea aparatului din cauza căruia s-a produs întârzierea a dus la blocarea intrării obișnuite în Sala Studio a Teatrului. Mutarea (unde s-a desfășurat de altfel întregul turneu), așa încât spectatorii au pătruns în auditoriu strecurându-se prin strămtele culoare din spatele scenei; această întâmplare (ori să fi fost o întâmplare, oranjată?) a contribuit la intensificarea sentimentului de constrângere și scurgerii apăsătoare de timpul pe care se axează, în bună măsură, spectacolul. Nu este însă sentimentul dominant, pentru că regizoarea Liana Ceterchi și-a construit montarea, fără ostentații ideologice sau moralizatoare, în jurul trăirilor genuine ale eroilor, o adolescentă sensibilă și inteligentă. Contrapunctul dintre prospețimea și naivitatea Annei, pe de o parte, și contextul istoric în care ele se produc (conștient evocat, în răstimpuri, de imaginile proiectate pe fundal), pe de altă parte, dă și tensiunea spectacolului. Un spectacol de

degrabă prelevitatiș (neîntâlnirile de gare, în jurul unei tablou de sidef, absolut albă), conduse de mișcarea de autoarea franceză de origine iraniană cu incontestabilă abilitate. Observațiile psihologice de mare finețe pe care le plătește studiul celor trei caractere sunt cu adevărat detectabile și ele constituie, de fapt, materia veritabilă a piesei. Regizoarea a înțeles exact miza discursului dramatic și și-a îndreptat atenția spre „ciocnirea” dintre caracterele și efectele comice pe care ele le declanșează, dirijând, în consecință, și jocul actorilor cu. Rezultatul este un spectacol fără prea mare adâncime, dar și fără prea mare, desigur, medie, dar foarte plăcut. Pentru prima reprezentare în România, textul a avut o soartă fericită.

Turneul Teatrului Național din Timișoara a cuprins reprezentații care ar putea fi numite „de buzunar”. Actori puțini, spații mici, scenografii reduse. Desigur, calitatea nu depinde de dimensiuni, iar în cazul de față calitatea este prețuită. Totuși, dacă am fi dorit să vedem și un spectacol de mai mare amploare, care să fie aproape mai mult de ideea unei producții de Teatru Național, rămâne să sperăm că o vom vedea la toamnă, poate în cadrul festivalului de dramaturgie românească pe care îl organizează teatrul timișorean.